

nobilissimus IOANNES BARBEYRACIVS, qui in ampla, quam præscripsit, præfatione, de naturali iure generatim eruditeque agit; monetque inter alia, Curtinum, de quo supra dixi, Grotii de belli ac pacis iure libros, non satis bene commodeque, Gallice reddidisse. Ipse Pufendorfius, ut doctrina hæc eo gratior foret faciliorque adolescenti in spem patriæ iuventuti, ex diffusiore suo opere potiora in compendium misit, titulo, de officio hominis ac ciuis, indito, quem ipsum libellum et doctissimus ANTONIVS TEISSERIVS, et nuper demum modo laudatus Barbeyracius in Gallicum sermonem vertit.

Quamlibet autem beatæ vir memoriæ Samuel Pufendorfius magnum sibi nomen comparauerit his scriptis, et quod longe maius est, sola virtute sua, præsidii aliis adiumentisque destitutus, ad tantum in regia aula Berolinensi fastigium emerferit: haut tamen est existimandum, tam præclare ad vnum omnia ab eo esse dicta, ut non aliquando, modeste et citra cauillandi studium, ab eius sententia discedere debeamus. Quam ipse sibi in aliorum scriptis diiudicandis permisit potestatem, aliis quoque in sua lubens concessit: et in eiusmodi argumento, in quo, suo iure, regnet ratio, nullius hominis tanta nobis auctoritas videri debet, quin id potius amplectamur, quod grauioribus rationibus nititur. Non operose hic recensebo, quæ cum inter et singulare quondam Academiæ huius ornamentum, SAMVELEM RACHELIVM, splendidioribus postea muneribus in aula Cimbrica admotum, et Eyderostadensis prouinciæ prætorem, disceptata sunt: vel sola, quam subiungo, elegantissima epistola abunde docet, non omnia a Pufendorffio plene adcurateque tradita esse. Scripsit eam vir quidam illustris ad amicum suum, virum itidem in dignitate præcipua constitutum: quumque mihi humaniter ille permisit, ut eruditæ hæc animaduersiones cum aliis communicentur, vehementer mihi gratulor, accepisse me, quo commentationi huic nostræ, tenui cetera, splendorem ac decus conciliare possim: ita vero se se habet cultissima epistola:

*R*Ogasti me sententiam, VIR SVMME, in amici gratiam, an commode prælegeretur iuventuti liber viri suo quondam merito celeberrimi, SAMVELIS PUFENDORFFII, quem de officio hominis et ciuis inscripsit. Inspexi opus, quod a multo tempore non consulueram, deprehendique principia defectibus non exiguis laborare. Quum tamen pleraque sententia in progressu non admodum
princi-